

PRIJATÉ TEXTY

P9_TA(2020)0124

Nový VFR, vlastné zdroje a plán obnovy

Uznesenie Európskeho parlamentu z 15. mája 2020 o novom viacročnom finančnom rámci, vlastných zdrojoch a pláne obnovy (2020/2631(RSP))

Európsky parlament,

- so zreteľom na články 225, 310, 311, 312, 323 a 324 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na Schumanovu deklaráciu z 9. mája 1950,
- so zreteľom na návrh Komisie z 2. mája 2018 na nariadenie Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný finančný rámec (VFR) na roky 2021 – 2027 (COM(2018)0322),
- so zreteľom na svoju predbežnú správu zo 14. novembra 2018 o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 – pozícia Európskeho parlamentu so zreteľom na dohodu¹,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 10. októbra 2019 o viacročnom finančnom rámci na roky 2021 – 2027 a vlastných zdrojoch: čas splniť očakávania občanov²,
- so zreteľom na svoje uznesenie zo 17. apríla 2020 o koordinovaných opatreniach EÚ na boj proti pandémie COVID-19 a jej dôsledkom³,
- so zreteľom na záverečnú správu a odporúčania skupiny na vysokej úrovni pre vlastné zdroje,
- so zreteľom na hospodárske prognózy Európskej komisie: jar 2020,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 15. januára 2020 o európskom ekologickom dohovore⁴,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 14. januára 2020 o investičnom pláne pre udržateľnú Európu (COM(2020)0021),
- so zreteľom na svoje uznesenie z 18. decembra 2019 o spravodlivom zdaňovaní v

¹ Prijaté texty, P8_TA(2018)0449.

² Prijaté texty, P9_TA(2019)0032.

³ Prijaté texty, P9_TA(2020)0054.

⁴ Prijaté texty, P9_TA(2020)0005.

digitalizovanom a globalizovanom hospodárstve: BEPS 2.0¹,

- so zreteľom na oznámenie Komisie z 11. decembra 2019 o európskej zelenej dohode (COM(2019)0640),
- so zreteľom na článok 132 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže pandémia COVID-19 má tragické a katastrofálne dôsledky na ľudí a ich blízkych;
- B. keďže táto kríza spôsobila vážne zaťaženie sociálnych a zdravotníckych systémov členských štátov;
- C. keďže kríza COVID-19 postihuje najmä zraniteľné skupiny, čo má za následok zvýšené nerovnosti, chudobu, nezamestnanosť a sociálne rozdiely, a zároveň oslabuje sociálne normy a normy zamestnanosti v Európe;
- D. keďže EÚ a jej členské štáty sa zaviazali vykonávať Agendu 2030 OSN, Európsky pilier sociálnych práv a Parížsku dohodu;
- E. keďže asymetrické hospodárske reakcie členských štátov by mohli ohroziť úsilie EÚ o zblížovanie a narušiť jednotný trh;
- F. keďže mnohé podniky boli nútené zatvoriť alebo čelia tomuto riziku a veľké časti nášho hospodárstva sú zastavené;
- G. keďže narušenie ovplyvňuje hospodárstvo EÚ ako celok a keďže sa musí zabezpečiť rovnaká kapacita na vydávanie dlhopisov a prístup k financovaniu s cieľom riešiť krízu, a to aj pre členské štáty, ktoré nie sú členmi eurozóny;
- H. keďže podľa hospodárskej prognózy Komisie z jari 2020 sa očakáva, že HDP EÚ klesne o 7,4 %;
- I. keďže Európska rada sa nedokázala dohodnúť na spoločnom pláne obnovy po kríze; keďže však Komisii zverila úlohu zostaviť balík opatrení na obnovu, ktorého jadrom bude upravený VFR;
- J. keďže Európsky parlament už vyjadril svoje obavy v súvislosti s veľkosťou budúceho VFR, ako ho navrhla Komisia v máji 2018, pred krízou COVID-19, a to z toho dôvodu, že by EÚ bránil plniť politické záväzky a reagovať na významné budúce výzvy;
- K. keďže MSP sú chrbtovou kosťou nášho hospodárstva a potrebujú menej byrokracie, právne predpisy, ktoré sú vhodné na daný účel, lepšie siete podnikateľov a vedcov a investície do cezhraničnej infraštruktúry;
- L. keďže v článku 312 ZFEÚ sa uvádza, že Európsky parlament musí udeliť súhlas s VFR;
- M. keďže sa očakáva, že Komisia urýchlene pripraví pohotovostný plán VFR na ochranu príjemcov v EÚ a na vylúčenie akéhokoľvek rizika prerušenia v prípade, že sa dohoda o budúcom VFR nedosiahne včas tak, aby vstúpila do platnosti 1. januára 2021, ako to

¹ Prijaté texty, P9_TA(2019)0102.

formálne požadoval Európsky parlament;

- N. keďže pohotovostný plán VFR je plne v súlade s plánom obnovy;
- O. keďže EÚ si 9. mája 2020 pripomenula 70-ročné výročie Schumanovej deklarácie;
 - 1. zdôrazňuje, že európski občania musia byť stredobodom stratégie obnovy; pripomína, že ich záujmy zastupuje Európsky parlament; preto varuje Komisiu pred akýmkoľvek pokusom navrhnuť takú európsku stratégiu obnovy, ktorá by bola mimo metódy Spoločenstva a používala by medzivládne prostriedky;
 - 2. pripomína, že VFR je rozpočtový nástroj, prostredníctvom ktorého EÚ plní svoje ambície; preto varuje Komisiu pred akýmkoľvek pokusom navrhnuť takú európsku stratégiu obnovy, ktorá by nevychádzala z VFR a jej programov; žiada, aby bol Európsky parlament zapojený do vytvárania, prijímania a vykonávania fondu na obnovu a aby bol v centre rozhodovacieho procesu, čím sa zaručí demokratická zodpovednosť;
 - 3. trvá na tom, že prepracovaný VFR a stratégia obnovy Európy by mali vychádzať zo zásad hospodárskej a územnej súdržnosti, sociálneho dialógu a transformácie smerom k odolnému, udržateľnému, sociálne spravodlivému a konkurencieschopnému hospodárstvu;
 - 4. pripomína, že jednou z hlavných úloh Európskeho parlamentu je kontrolovať výkonnú moc; varuje Komisiu pred používaním zavádzajúcich hlavných údajov pri predkladaní svojho plánu ozdravenia; zdôrazňuje, že je ohrozená dôveryhodnosť Únie;
 - 5. pripomína, že Európsky parlament musí udeliť svoj súhlas s VFR; varuje Komisiu pred predložením revidovaného VFR, v ktorom bude plán ozdravenia financovaný na úkor existujúcich a budúcich programov; varuje Komisiu pred pokúšením budovať rozpočtové nástroje bez účasti Európskeho parlamentu a obísť tak demokratický dohľad; pripomína možnosť, ktorú v tejto súvislosti ponúka článok 324 ZFEÚ; je pripravený odmietnuť všetky návrhy, ktoré by nespĺňali tieto normy; pripomína, že Európsky parlament nebude súhlasiť s VFR bez dohody o reforme systému vlastných zdrojov EÚ;

Silný viacročný finančný rámec na obnovu EÚ a ďalej

- 6. pripomína pozíciu Európskeho parlamentu k potrebe ambiciózneho VFR, ktorý splní očakávania občanov EÚ a bude zodpovedať politickým záväzkom a ambíciám EÚ potrebnými finančnými prostriedkami; žiada, aby sa v revidovanom návrhu Komisie na VFR 2021 – 2027 pripočítal nový fond na obnovu a transformáciu k budúcemu VFR; domnieva sa, že v novom návrhu VFR by sa mala zohľadniť potreba účinne riešiť dôsledky krízy a potreba dodatočných nástrojov a iniciatív spojených s politickým programom novej Komisie;
- 7. trvá na posúdení pred koncom stratégie obnovy a na tom, aby sa VFR zodpovedajúcim spôsobom revidoval počas revízie v polovici trvania;
- 8. poznamenáva, že predsunutie zdrojov môže pomôcť zmierniť bezprostredné dôsledky krízy, najmä v politike súdržnosti, ale neposkytuje dodatočné finančné prostriedky a nemôže byť ako také propagované; varuje, že nadmerné predsunutie povedie k oslabenému rozpočtu, čo by EÚ zabránilo investovať do jej spoločnej budúcnosti, čím

by sa stala ešte zraniteľnejšia voči ďalším krízam;

9. vyzýva vedúcich predstaviteľov EÚ a Komisiu, aby prijali odvážne rozhodnutia týkajúce sa reformy systému vlastných zdrojov EÚ vrátane zavedenia koša nových vlastných zdrojov; potvrdzuje svoju pozíciu, ako sa uvádza v predbežnej správe o VFR, pokiaľ ide o zoznam potenciálnych kandidátov na nové vlastné zdroje: spoločný konsolidovaný základ dane z príjmov právnických osôb, zdaňovanie digitálnych služieb, daň z finančných transakcií, príjmy zo systému obchodovania s emisiami, príspevok z plastov a mechanizmus kompenzácie emisií uhlíka na hraniciach; opakuje svoje stanovisko v prospech zrušenia všetkých zliav a korekcií, zjednodušenia vlastného zdroja založeného na DPH a využívania pokút a poplatkov ako dodatočných príjmov do rozpočtu EÚ;
10. varuje členské štáty, že ak nechcú prijať vytvorenie nových vlastných zdrojov, zabezpečenie životaschopného VFR nevyhnutne povedie k prijatiu ďalšieho zvýšenia ich priamych príspevkov z HND;
11. žiada okamžité a trvalé zvýšenie stropu vlastných zdrojov s cieľom splniť potreby VFR a fondu pre obnovu a transformáciu a zohľadniť očakávaný pokles HND po recesii vyvolanej krízou;
12. je odhodlaný namietat' proti akémukoľvek pokusu ohroziť primerané financovanie budúceho VFR s cieľom zabezpečiť okamžité financovanie stratégie obnovy; žiada, aby sa plán ozdravenia začlenil do zvýšeného VFR, ktorý bude zahŕňať nové vlastné zdroje;
13. trvá na tom, že fond pre obnovu a transformáciu musí byť financovaný navyše popri existujúcich a budúcich politikách EÚ a nesmie ovplyvniť naše dlhodobé priority a strategické ciele, ani nesmie viesť k nižšiemu VFR;

Dôveryhodný európsky fond pre obnovu a transformáciu

14. vyzýva Komisiu, aby predložila rozsiahly balík opatrení na obnovu v súlade s uznesením Európskeho parlamentu zo 17. apríla 2020; žiada, aby sa fond pre obnovu a transformáciu financoval prostredníctvom dlhodobých účelových dlhopisov zaručených rozpočtom EÚ, čo by maximalizovalo priestor, a v súlade s plánom splácania; zdôrazňuje, že fond bude hlavným prvkom celkového balíka, ktorý poskytne investičný impulz, a to aj prostredníctvom súkromných investícií, vo výške 2 biliónov EUR a v trvaní zodpovedajúcom predpokladanému hlbokému a dlhodobému vplyvu súčasnej krízy;
15. naliehavo žiada, aby sa balík distribuoval prostredníctvom úverov, a najmä prostredníctvom grantov, priamych platieb na investície a majetkovej účasti, a aby fond riadila priamo Komisia; domnieva sa, že peniaze by mali ísť na programy v rámci rozpočtu EÚ, mal by nad nimi byť úplný parlamentný dohľad, parlamentná účasť a mali by podliehať primeraným požiadavkám na audit a podávanie správ;
16. zdôrazňuje však, že fond by nemal predstavovať dodatočnú záťaž pre štátne pokladnice a mal by sa riadiť zásadami zdravého financovania; je pripravený zvážiť zachovanie príspevkov členských štátov založených na HND na súčasných nominálnych hodnotách výmenou za vytvorenie nových vlastných zdrojov, z ktorých by sa neplatili len úroky a hlavné splátky emisií, ale financoval aj ambiciózný VFR;

17. pripomína, že je potrebné zachovať dôveryhodnosť našej Únie, a varuje Komisiu pred používaním finančných trikov a pochybných multiplikátorov pri vyhlasovaní ambiciózných číselných údajov; varuje, že celkové číselné údaje týkajúce sa investícií, ktoré sa majú mobilizovať, nepredstavujú a nemôžu byť prezentované ako skutočný objem fondu pre obnovu a transformáciu;
18. pripomína ustanovenia zmluvy, že rozpočtové príjmy a výdavky EÚ musia byť v rovnováhe, a že inštitúcie musia zabezpečiť, aby boli k dispozícii finančné prostriedky, ktoré Únii umožnia plniť jej právne záväzky vo vzťahu k tretím stranám; v tejto súvislosti požaduje rozpočtové zaobchádzanie s dlhopismi na obnovu, ktoré by bolo hospodársky zdravé a v súlade s bežným účtovníctvom každého verejného orgánu vrátane členských štátov; navrhuje, aby sa namiesto zapisovania celkovej nesplatennej sumy do ročného rozpočtu pokrývali len platby splatné v každom roku v rámci priestoru v strope vlastných zdrojov, pričom by sa zachovala úplná transparentnosť v prípade neuhradených splátok úrokov a istiny a bez ohľadu na potrebu plánu splatenia;
19. zdôrazňuje, že načasovanie je základom, a že fond pre obnovu a transformáciu musí byť prepojený so súčasným a budúcim VFR a musí byť v súlade s jeho štruktúrou a cieľmi; naliehavo žiada, aby fond pre obnovu a transformáciu začal fungovať čo najskôr ešte tento rok;
20. žiada, aby tento masívny balík transformoval naše hospodárstva a posilnil ich odolnosť prostredníctvom združovania strategických investícií na podporu MSP a zvýšil pracovné príležitosti a zručnosti na zmiernenie vplyvu krízy na pracovníkov, spotrebiteľov a rodiny; žiada preto, aby sa uprednostňovali investície do zelenej dohody, digitálnej agendy a do dosiahnutia európskej suverenity v strategických odvetviach, so stabilnou priemyselnou stratégiou a pri súčasnom skracovaní a diverzifikácii dodávateľských reťazcov a zmene orientácie obchodných politík; vyzýva na vytvorenie nového samostatného európskeho programu v oblasti zdravia;
21. považuje za veľmi dôležité, aby toto úsilie malo silný sociálny rozmer a bolo v súlade s cieľmi Európskeho piliera sociálnych práv, cieľmi OSN v oblasti udržateľného rozvoja a s cieľom rodovej rovnosti, aby sa zabezpečilo, že obnova posilní územnú súdržnosť a konkurencieschopnosť a že bude riešiť sociálne a hospodárske nerovnosti a potreby tých, ktorí sú najviac postihnutí krízou, ako sú ženy, menšiny a ľudia na hranici chudoby alebo pod jej hranicou;
22. zdôrazňuje, že tieto finančné prostriedky budú smerované na projekty a príjemcov, ktorí spĺňajú naše základné hodnoty zakotvené v zmluve, Parížsku dohodu, ciele EÚ v oblasti klimateckej neutrality a biodiverzity a boja proti daňovým únikom, vyhýbaniu sa daňovým povinnostiam a praniu špinavých peňazí; naliehavo vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, aby boli usmernenia o štátnej pomoci zlučiteľné s takýmito podmienkami;
23. pripomína význam medzinárodnej solidarity; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby viedli úsilie o obnovu a transformáciu po COVID-19 na medzinárodnej úrovni a zároveň zachovali naše hodnoty solidarity, ochrany ľudských práv, demokratické zásady, právny štát a multilateralizmus;

o

o o

24. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Európskej Rade a Komisii.